

Arbeids- og inkluderingsdepartementet	Vår dato	30.03.2007
Postboks 8004 Dep	Deres dato	14.02.2007
0030 Oslo	Vår referanse	79292
	Deres referanse	200607139-/AM
MOTTATT 29 MAR 2007		
200607139 - 22 VPA		

Forslag om kvalifiseringsprogram med tilhørende stønad i nytt kapittel 5A i sosialtjenesteloven

Et godt tiltak, men avhengig av god oppfølging

NHO er positive til forslaget om et nytt kvalifiseringsprogram rettet mot personer som har vesentlig nedsatt arbeids- og inntektsevne og ingen eller svært begrensede ytelser til livsopphold etter folketrygdloven. Kvalifiseringsprogrammet kan være et godt supplement for å styrke arbeidsmarkedstilknytningen for de med svak tilknytning til arbeidslivet. For at en slik ordning skal gi resultater er det viktig med tett oppfølging av NAV-kontoret. Etter NHOs syn er det viktig at ordningen blir reell, og ikke bare kommer til erstatning for økonomisk sosialhjelp for de i denne målgruppen.

NHO er bekymret over utviklingen i antall uføre, og særlig i antall unge uføre. Fra 2005 til 2006 økte antall mottakere av uføreytelser med 4,5 prosent, i aldersgruppen 18-24 år var veksten 9,3 prosent. Ser vi tilbake til 2000 er utviklingen enda mer dramatisk. Det er 17,3 prosent flere mottakere av uføreytelser totalt, mens antallet unge har økt med hele 35 prosent. Det er derfor viktig at det finnes et bredt spekter av tiltak og at innvilgelse av uføretrygd ikke gis for tidlig eller misbrukes.

Naturlig at ordningen er kommunal

NHO er enig i forslaget om at ansvaret for ordningen med kvalifiseringsprogram skal være kommunalt ansvar og at forvaltningen i likhet med økonomisk sosialhjelp legges til NAV-kontoret. Kommunen har i dag hovedansvaret for inntektssikring og tiltak for programmets målgruppe, samtidig som mange i målgruppen er avhengig av annen kommunal oppfølging. Ved å organisere dette inn i NAV ivaretas intensjonen om at arbeidslinjen skal styrkes.

Kommunene har også ansvaret for introduksjonsordningen som det kan trekkes erfaring på. Etter NHOs syn bør det vurderes om også forvaltningen av introduksjonsprogrammet for nyankomne flyktninger kan legges til NAV-kontoret.

Forslag til stønad

NHO støtter forslaget om at deltakerne skal få støtte etter standardiserte satser. En slik stønad kan virke normaliserende og hjelpe i jakten på å skaffe seg en jobb. Det må imidlertid ikke bli slik at en slik stønad kommer til erstatning av ordinær sosialhjelp. Mottakere av kvalifiseringsstønad må møtes med klare krav til deltakelse og saksbehandlingen må også være reell i forhold til stans av stønaden.

NHO vil samtidig peke på viktigheten av at den økonomiske sosialhjelpen fortsatt skal være en skjønsmessig, behovsprøvd og midlertidig kommunal ytelse. Kostnader til livsopphold varierer etter hvor i landet den enkelte bor. Det er derfor viktig at en slik støtte forblir skjønsmessig vurdert uavhengig av standardiserte satser.

Formålet bør tydeliggjøres

I departementets høringsnotat pekes det på at formålet med kvalifiseringsprogrammet er at flere i målgruppen kommer i arbeid. Etter NHOs syn bør formålet klarere fremgå i § 5A. For den enkelte deltaker må aktiv arbeidssøking være et viktig element i programmet, for NAV er det viktig å bidra til å finne et passende arbeid slik at deltakelse i et slikt program ikke gir unødvendige innlåsnings effekter for deltakerne.

Rett til kvalifiseringsprogram

I utgangspunktet skal det være en rett til deltakelse i programmet dersom kriteriene er oppfylt. Departementet peker på at det vil kunne innvendes at de skjønsmessige kriteriene for kvalifiseringsprogrammet svekker karakteren av rettighet. Det grunnleggende trekk i hele Arbeids- velferds og inkluderingsmeldingen er innslaget av skreddersøm i forhold til individ og tiltak. At deltakelse i et slikt program skal være en rettighet er etter NHOs syn underordnet viktigheten av et godt skreddersydd program for den enkelte.

I § 5A-1 er det stilt som kriterium at arbeidsevnevurdering skal være gjennomført for å få rett til kvalifiseringsprogram. Selv om arbeidsevne ofte er krevende å fastsette, bør det etter NHOs syn være noe i denne vurderingen som tilsier at deltakelse i et program vil øke sannsynligheten for å komme i arbeid.

Bistand og oppfølging er viktig

NHO vil til slutt minne om hvor viktig en tett og forpliktende bistand og oppfølging er for at ordningen med kvalifiseringsprogram skal lykkes. Kvalifiseringsprogrammet er tenkt iverksatt gradvis og følge etableringen av NAV-kontorer i den enkelte kommunen. Det er viktig at programmet evalueres og at nye kontorer kan trekke veksler på gode erfaringer. Gode indikatorer for måloppnåelse bør også vurderes.

Forholdet til OTP må klargjøres

NHO anser det for nødvendig å få avklart hvorvidt og eventuelt i hvilken utstrekning deltakere i kvalifiseringsprogrammet vil ha rett til pensjon i henhold til lov om obligatorisk tjenestepensjon.

Vennlig hilsen
NÆRINGS- OG VÆRNSLIVETS HOVEDORGANISASJON

Sigrun Vågeng
Direktør